

HSA Hungarian Studies Association

Nov. 2004

Newsletter

Announcements:

**In memoriam
Edsel Stroup, Ph.D.**

1. As you read in the previous issue of the Newsletter the association's business meeting at the AAASS conference was scheduled for Saturday, December 4 at 3.45 pm. This time slot coincided with one of our panels. Several email exchanges later, the AAASS has agreed to change the date and the time of our business meeting to **Sunday, December 5th at 6 pm. This new date and time will appear in the official conference program.** Please mark your calendar and attend this business meeting.

The preliminary conference program can be found at the AAASS' website at www.aaass.org.

2. The term of two of our board members (Béla Bodó and John Swanson) will be up on December 31, 2004. If you would like to serve or would like to nominate someone, please email me. (glanzs@stjohns.edu).

The other officers of the association are: President: Gabor Vermes, Vice-President/President Elect: Katalin Fabian, Secretary-Treasurer: Susan Glanz, Executive Committee: Beverly James, Mario Fenyo. Their terms expire in Dec. 2005.

3. Also at the AAASS convention, which will be at the Boston Marriott Copley Hotel, Dec 4 - 7, 2004, we will be awarding our **biennial article prize**. If you would like to nominate an article, please send the article to Gabor Vermes (gaborver@aol.com). To be eligible for consideration the article must have been written in English and published after 2001.

4. A BETHLEN GÁBOR ALAPÍTVÁNY DÍJAI

A magyarságért végzett áldozatos tevékenységükért egyének és közösségek nyerhetik el az alapítvány kitüntéseit.

Az idei Bethlen Gábor-díjat **Nagy Károly** egy. tanár, az Anyanyelvi Konferencia alelnöke (USA), Zvonimir Mrkonjić költő (Horvátország) és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Beregszász) kapják.

GRATULÁLUNK!!!!

5. **Nyugati Hirlevel** (69. szám 2004. október) Független Elektronikus Ujság,
Szerkeszto: Bika Julianna, Olvaso szerkeszto: Palvolgyi Endre
E-posta: Bikajuli@cox.net, Fax: 504-286-1487
Honlap: <http://www.hhrf.org/nyugatihirlevel>; http://epa.oszk.hu/nyugati_hirlevel

A kanadai Hunyadi Matyas Oregcserkesz Munkakozosseg (HMK) palyazatot hirdet: Magyarország szerepe a Szovjetunio felbomlasaban c. konyv megirasara. 1956-os forradalom csupan mint iskolai tananyag jelenik meg a mostani politikusok, torteneszek, politologusok emlekezeteben, s nem tudnak a forradalom es szabadsagharc vilagtortenelmi jelentosegerol. Errol a temarol szeretnenk egy olyan konyvet adni a kezukbe, amely több generacion keresztul ebren tarthatja az aldozatunk nagysagat es jelentoseget a világ tudataban.

Ajanlott fejezetek: Az 1956-os forradalom, a forradalom hatasa a Szovjetuniora, az "euro-kommunizmusra", a nagyhatalmak strategijara. A forradalom a vilagsajtóban, s a forradalom leveresenek nemzetkozi kovetkezmenyei, a lazitasi kiserletek. A konyv terjedelme kb. 150-200-oldal. Palyazati hatarido 2004. december 31.

Magyarody Szabolcs.

42 Juanita Dr., Hamilton, ON, L9C 2G3, Canada <http://www.hungarianhistory.com>

Tel: 905-389-5007; Fax: 905-389-0248; E-posta: corvinus@mountaincable.net

Publications and appearances by our members:

Istvan Deak, "How to Construct a Productive, Disciplined, Monoethnic Society: The Dilemma of East Central European Governments, 1914-1956," in Amir Weiner, ed., *Landscaping the Human Garden: Twentieth-Century Population Management in Comparative Framework*. Stanford University Press, 2003, pp. 205-217.

_____, "Heroes and Traitors" [two books on the history of Hungary], *TLS* (London), July 15, 2003.

_____, "Die Schlacht um Rom" (1944), *Europäische Rundschau*. 2003/4, pp.127-135.

_____, "Szabadságharcosok vagy terroristák? Megszállás, ellenállás, megtorlás a második világháborúban," *História*, 2004/4, pp. 3-8

_____, "Die katholische Kirche und der Holocaust," *Europäische Rundschau*, 2003/1 (Winter), pp. 107-117.

_____, "Stranger in Hell" [On Imre Kertész], *The New York Review of Books*, Sept. 25, 2003.

_____, "Improvising the Holocaust" [The origins of the Final Solution], *The New York Review of Books*, Sept. 23, 2004.

_____, "Herzl es az antiszemitizmus Közép Európában" on lecture on Oct. 4, 2004 at Tulane U., LA.

Howard Lupovitch, "Between Orthodox Judaism and Neology: The Origins of the Status Quo Movement", *Jewish Social Studies*, Vol.9. number 2, winter 2003.

_____, "Hungarian Jewry in the 20th Century: Rebirth and Revival After the Fall of Communism." Lecture in Detroit, Jan 2004.

_____, "Tradition and Accommodation: The Spiritual and Intellectual Legacy of Rabbi Ezekiel Landau of Prague, 1713-1793." Lecture in Detroit, June, 2004.

Peter Pastor, "Hungarian-Soviet diplomatic relations 1935-1941: a failed rapprochement", *Europe-Asia Studies*, Vol. 56, Number 5, July 2004. pp. 731-750.

Catherine Portuges, "Filmer la Hongrie stalinienne (1956-58): le tournage d'Imre Nagy (2003)" in *Cinéma et Stalinisme*, ed. Kristian Feigelson (Paris: *Théorème 8*, Presses Sorbonne Nouvelle) 2004.

Barnabas Racz, "A kuria és a magyar öröklési jog a 20. század kezdetén." *Jogtörténeti Szemle*. MTA, ELTE Jogtörténeti Kutató, 2004/2.

_____”, "The Hungarian Left and the 2003 EU Accession Referendum", *East European Quarterly*, to be published in 2005.

Ivan Sanders was the moderator of the forum with Nobel Laureate Imre Kertész at Columbia U. on Oct. 21. 2004.

Charles Wojatsek, "The Infamous Benes-decrees", September, 2004 issued of "TÁROGATÓ", the newsletter of the Vancouver Hungarian House.

Publications of possible interest:

Tilkovszky Loránt: Ausztria és Magyarország a vészterhes Európában - A budapesti osztrák követség megfigyelései és helyzetelemzése 1933-1938. évi politikai jelentéseiben. Paulus-Publishing Bt., 2002. 230 oldal, 1200 Ft.

The book is a detailed study of the reports from the Austrian Ministry in Budapest to the Foreign Ministry in Vienna about the situation in Hungary as well as the development of Hungary's foreign and domestic policies during those years, with especial attention to the economic and political expansion of Hitler's Germany.

Review at és's webpage <http://www.es.hu/pd/display.asp?channel=KRITIKA0317&article=2003-0428-1048-38DSKP>

Most of us know how it feels to be Hungarian in the USA. At the reception for Imre Kertész at the Hungarian Consulate in NY, I met Nada Peják, the wife of the Ambassador. That evening I was probably the umpteenth person asking her about her name. She explained the origin of her name, Serbian. I asked her to write a few words about how it feels to be a minority in Hungary.

Simonyiné Peják Náda, az Egyesül Államokba akkreditált magyar nagykövet, Simonyi András felesége vagyok. Nevem hallatán magyar honfitársaim gyakran felteszik a kérdést, hogy milyen származású vagyok, vagy egyenesen, hogy orosz vagyok-e. A Náda, bár egy töről fakad az orosz Nagyeyzsda, Nadja névvel, annak szerb változata. Jelentése – remény.

Szláv nevem azzal magyarázható, hogy a magyarországi szerb-horvát kisebbséghez tartozom. Édesapám kelet-magyarországi szerb volt, Édesanyám pedig a Baja-környéki horvát, illetve bunyevác közösség tagja. A 40-es évek végén a pécsi szerb-horvát tanárképzőben találkoztak, én pedig már a Budapest közeli Pomázon születtem.

Őseink minden bizonnyal a XVII. század végén telepedtek le Magyarországon területén. Akkor ugyanis Magyarország már felszabadult a török uralom alól, míg a Balkánt további közel két évszázadig megszállás alatt tartották. E megszállás elől menekülhettek a szláv népcsoportok annak a Magyarországnak a területére, amelyben a törökkel való harc következtében hiány volt munkaerőben, mindenekelőtt kézművesekben. A szláv népcsoportok elsősorban a Duna vonalán telepedtek le kis falvakban (Szentendre, Lőrév, Ráckeve), de éltek és még ma is élnek szerb közösségek az ország délkeleti területén, pl. Battonyán (Édesapám szülőfaluja), vagy a Szeged mellett lévő Deszk-en. Ezek a népcsoportok kis falvakban élve megőrizték vallásukat (a szerbek a görögkeleti vallást, míg a horvát népek a katolikust követik), tradícióikat, valamint nyelvüket.

A kisebbségek asszimilációja a XX. század második felében felgyorsult. (A magyarországi szerb lakosság száma ma már nem éri el a 10 000, míg horvátnak is csupán közel 20 000-en vallották magukat a 2001-es népszámláláson.)

Jó példa erre az én családom. Bár otthon Édesanyámmal továbbra is szerb-horvátul beszélünk egymással és két gyermekemhez is születésüktől fogva többnyire ezen a nyelven szólok, férjem magyar, aki csak alapfokon érti ezt a nyelvet és ma már gyermekeimnek is könnyebb magyarul válaszolni kérdéseimre. Mivel semmilyen egyházközösséghez nem tartozunk, a nyelv az egyetlen megmaradt örökség és talán néhány, elsősorban ünnepekhez kötődő szokás és étrend.

És az igazat megvallva, szívem jobban megdobbán egy dallamos „kolo”, mint a ropogós csárdás hallatán.

Származásomon kívül még egy dologra vagyok nagyon büszke: sem én személy szerint, sem családom tagjai soha semmilyen hátrányos megkülönböztetést nem tapasztaltunk Magyarországon.

Articles nominated, thus far, for the award 2004

Adair, Bianca: “Interest Articulation in Communist Regimes: The New Economic Mechanism, 1962-1980”, *East European Quarterly*, Spring 2003, Vol. 37 Issue 1, p101, 26p;

Bodo, Bela: “The Medical Examination of University Students in Nazi Germany.” *Bulletin of the History of Medicine*. (Winter) 2002.

_____, “Foreign Students in Nazi Germany”. *East European Quarterly*, Spring 2003, Vol. 37 Issue 1, p19, 32p;

_____, “Paramilitary Violence in Hungary, 1919-1922,” *Historian*, (Winter) 2003.

Vermes, Gabor; "Retreat and Preparation: The Prelude to Hungary's Age of Reform." *Hungarian Studies* 16, no.2 (2002), 263-276.

Jeffrey S. Kopstein and **Jason Wittenberg**, “Who Voted Communist? Reconsidering the Social Bases of Radicalism in Interwar Poland” in *Slavic Review*, Vol. 62, #1 (2003), 87-110.

Frank, Tibor: “Dreaming Peace, Making War, The Budapest Conversations of U.S. Minister John F. Montgomery, 1934-1941” (*The Hungarian Quarterly*, Winter, 2002)

Deme, László: “National Sentiment and Foreign Affairs: The Hungarian-Ukrainian Treaty of 1991 in Hungarian Politics,” in *East European Quarterly*; Fall 2003, Vol. 37 Issue 3, p281. 21 p.

Fai-Podlipnik, Judith: “A Decade of Bedlam: Hungarian-American Émigrés versus the Moscovites, 1945-1955.” in *East European Quarterly*; Fall 2003, Vol. 37 Issue 3, p303, 22p

See you in Boston!

Susan